

YTTRANDE

1(4)

Vårt datum/Our date

Vår beteckning/Our
reference

2017-03-22

33-216/2017

Er datum/Your date

Er beteckning/Your
reference

2017-01-24

N2017/00222/HL

Näringsdepartementet

Enheten för hållbar landsbygdsutveckling

Slutbetänkande av Parlamentariska landsbygdskommittén, SOU 2017:01
För Sveriges landsbygder – en sammanhållen politik för arbete, hållbar
tillväxt och välfärd

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har den 24 januari 2017 erhållit
rubricerat ärende för yttrande. Med anledning härav vill SGU framföra
följande:

Näringsliv och företagande

SGU delar utredningens åsikter om att landsbygdens natur- och
kulturmiljöer är viktiga för att ta Sverige in i en biobaserad och fossilfri
ekonomi och för att göra landet till en utvecklad besöksnation. De lokala
geologiska förhållandena kan stärka ett områdes identitet och skapa en
naturlig gemenskap för de som bor där. Geoturism kan bli en viktig del i
utvecklingen av landsbygderna eftersom många geologiska besöksmål
ligger utanför tätorterna.

Ett användande av geologiska naturresurser (berg, jord och grundvatten) i
landsbygderna kan åtminstone på kort sikt lyfta ett områdes identitet,
skapa arbetstillfällen och samhällsservice. Det gäller både utvinning av
material och nyttjande kopplade till naturvärden.

SGU stöder en hållbar samhällsplanering och ett hållbart nyttjande av
naturresurser som främjar ett konkurrenskraftigt företagande.

Digital kommunikation och transportinfrastruktur

SGU stöder utredningens förslag om att väl utbyggda transportssystem
och fungerande digital kommunikation underlättar boende och
verksamhet i landsbygderna. Även statliga myndigheters verksamhet,
som t.ex. SGUs, drar nytta av detta. En utbyggnad av

transportinfrastrukturen i landsbygderna kräver geologisk information för att bra beslut ska tas vid planering och byggande.

Samhällsplanering och bostadsbyggande

SGU delar uppfattningen att vatten och avlopp är en förutsättning för att kunna bygga bostäder i landsbygderna. Sverige har med några undantag relativt gott om grundvatten och på de flesta ställen är det möjligt att anlägga enskild vattenförsörjning eller gemensamhetsanläggningar för tillgodogörande av dricksvatten. En felaktigt placerad eller felaktigt anlagd avloppsanläggning riskerar dock att förstöra dessa möjligheter. Vid en eventuell översyn av VA-lagstiftningen måste vikten av väl fungerande avloppslösningar och kommunens ansvar härför lyftas. I det här arbetet är geologisk information en viktig parameter. Även om majoriteten av boende i ett område har en god avloppshantering kan ett dåligt avlopp ha fördödande konsekvenser för såväl dricksvattenförsörjningen i området som för miljön.

Statens närvaro i landsbygderna

SGU har 6 kontor utspridda i Sverige och fartyget Ocean Surveyor. Fartyget har hemmahamn i Mälaren men under stora delar av året är det på andra platser längs Sveriges kust. SGU har tre regionansvariga med uppgift att stärka synligheten och kontaktytan med näringsliv och samhället. Organisationen är anpassad för att möta samhällets behov av geologisk information i hela landet. Den speglar också SGUs bredd – vi har både ett närings- och ett miljöpolitiskt uppdrag.

SGU har nu ett uppdrag i 2017 års regleringsbrev om att utreda och analysera möjligheterna för en expansion och utveckling av verksamheten vid mineralinformationskontoret och borrhärnarkivet i Malå. Verksamheten vid mineralinformationskontoret ska beskrivas och framtida användningsområden för borrhärnorna och arkiven ska belysas. Uppdraget ska genomföras i samverkan med näringsliv och akademi. Den tidigare genomförda satsningen på digitalisering och scanning av borrhärnor ska utvärderas. Vidare ska framtida inriktning och

handlingslinjer föreslås. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 september 2017.

Med befintlig budget har dock SGU svårt att utöka personal och utveckla verksamheten. Förslag kommer att presenteras i rapporteringen av uppdraget och äskande för utbyggnad av borrhärnearkivet finns med i SGUs budgetunderlag för åren 2018-2020.

Rekrytering av rätt kompetens till regionkontoret i Malå har tidigare varit problematiskt. Framförallt har det berott på svårigheten för medflyttande att få jobb. Insatser för kombinerad rekrytering är nog en förutsättning. Detta kommer även att gälla då statliga tjänster flyttas ut från Stockholmsområdet.

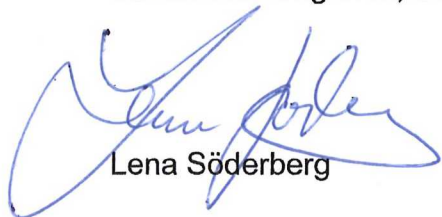
SGU har sitt huvudkontor i Uppsala som tillhör FA-region Stockholm. Uppsala kommun är den kommun i Sverige med flest boende på landsbygd. Det är ca en fjärdedel av kommunens befolkning, nästan 50 000 personer, som bor utanför Uppsala stad. De statliga myndigheternas närvaro i Uppsala är viktig för en levande landsbygd i Uppsala kommun och resonemanget att delar av statliga myndigheter ska flytta ut från FA-region Stockholm för att tillförsäkra statlig närvaro på landsbygden behöver således nyanseras.

Styrning och organisering av landsbygdspolitiken

SGU har ett utvecklat och gott samarbete med länsstyrelserna i landet. En samverkan med landsbygdsdelegationerna är välkommen.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lena Söderberg.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även bergmästare Åsa Persson, t.f. avdelningschef Anna Hedenström, hållbarhetsstrateg Helena Dahlgren, enhetscheferna Helena Kjellson och Erika Ingvald, utredare Anna Åberg och statsgeologerna Kristian Schoning och Mats Engdahl, senare föredragande, deltagit.

Lena Söderberg

Mats Engdahl